

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2006/118/EF

2014/EØS/61/15

av 12. desember 2006

om vern av grunnvann mot forurensning og forringelse(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske felleskap, særlig artikkel 175 nr. 1,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

under henvisning til uttalelse fra Den europeiske økonomiske og sosiale komité⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Regionkomiteen⁽²⁾,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾, på grunnlag av Forlikskomiteens felles forslag av 28. november 2006, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Grunnvannet er en verdifull naturressurs og bør som sådan vernes mot forringelse og kjemisk forurensning. Dette er særlig viktig for grunnvannsavhengige økosystemer og for bruken av grunnvann til drikkevannsforsyning.
- 2) Grunnvannet er den mest sårbare og den største forekomsten av ferskvann i Den europeiske union og er framfor alt hovedkilde til offentlig drikkevannsforsyning i mange regioner.
- 3) Grunnvann i vannforekomster som brukes til oppsamling av drikkevann eller som er beregnet på slik bruk i framtiden, må vernes for å unngå at kvaliteten på slike forekomster forringes, med sikte på å redusere omfanget av rensing ved produksjon av drikkevann i samsvar med artikkel 7 nr. 2 og 3 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/60/EF av 23. oktober 2000 om fastsettelse av en ramme for fellesskapstiltak på området vannpolitikk⁽⁴⁾.
- 4) Europaparlaments- og rådsbeslutning nr. 1600/2002/EF av 22. juli 2002 om fastsettelse av Fellesskapets sjette miljøhandlingsprogram⁽⁵⁾ har blant annet som mål å oppnå en vannkvalitet som ikke medfører betydelige virkninger og risikoer for menneskers helse og miljøet.

5) For å verne miljøet som helhet og særlig menneskers helse må uheldige konsentrasjoner av skadelige forurensende stoffer i grunnvannet unngås, forebygges eller reduseres.

6) I direktiv 2000/60/EF er det fastsatt alminnelige bestemmelser om vern og bevaring av grunnvannet. Som fastsatt i artikkel 17 i nevnte direktiv bør det vedtas særlige tiltak for å forebygge og begrense forurensning av grunnvann, herunder kriterier for vurdering av god kjemisk tilstand for grunnvann, identifikasjon av vesentlige og vedvarende stigende tendenser og definisjon av utgangspunkter for å snu disse tendensene.

7) Under henvisning til behovet for å oppnå ensartede nivåer for vern av grunnvann bør det utarbeides kvalitetsstandarder og terskelverdier og utvikles metoder basert på en felles tilnærming for å fastsette kriterier for å vurdere grunnvannsføremstets kjemiske tilstand.

8) Kvalitetsstandarder for nitrater, plantefarmasøytiske produkter og biocider bør fastsettes som fellesskapskriterier for å vurdere grunnvannsføremstets kjemiske tilstand og bør være i samsvar med henholdsvis rådsdirektiv 91/676/EØF av 12. desember 1991 om beskyttelse av vann mot forurensning forårsaket av nitrater fra landbruket⁽⁶⁾, rådsdirektiv 91/414/EØF av 15. juli 1991 om markedsføring av plantefarmasøytiske produkter⁽⁷⁾ og europaparlaments- og rådsdirektiv 98/8/EF av 16. februar 1998 om markedsføring av biocidprodukter⁽⁸⁾.

9) Vern av grunnvannet kan i enkelte områder kreve endret praksis i landbruk eller skogbruk som vil kunne medføre tap av inntekter. Den felles landbrukspolitikken omfatter finansieringsordninger for å gjennomføre tiltak med sikte på å oppfylle fellesskapsstandarder, nemlig gjennom rådsforordning (EF) nr. 1698/2005 av 20. september 2005 om støtte til utvikling i landdistriktene fra Det europeiske fond for utvikling av landdistriktene (EAFRD)⁽⁹⁾. Når

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 372 av 27.12.2006, s. 19, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 87/2009 av 3. juli 2009 om endring av EØS-avtalens vedlegg XX (Miljø), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 17.

(1) EUT C 112 av 30.4.2004, s. 40.

(2) EUT C 109 av 30.4.2004, s. 29.

(3) Europaparlamentsuttalelse av 28. april 2005 (EUT C 45 E av 23.2.2006, s. 15), Rådets felles holdning av 23. januar 2006 (EUT C 126 E av 30.5.2006, s. 1) og Europaparlamentets holdning av 13. juni 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT). Europaparlamentets regelverksresolusjon av 12. desember 2006 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 11. desember 2006.

(4) EFT L 327 av 22.12.2000, s. 1. Direktivet endret ved vedtak nr. 2455/2001/EF (EFT L 331 av 15.12.2001, s. 1).

(5) EFT L 242 av 10.9.2002, s. 1.

(6) EFT L 375 av 31.12.1991, s. 1. Direktivet endret ved europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 av 31.10.2003, s. 1).

(7) EFT L 230 av 19.8.1991, s. 1. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2006/85/EF (EUT L 293 av 24.10.2006, s. 3).

(8) EFT L 123 av 24.4.1998, s. 1. Direktivet sist endret ved kommisjonsdirektiv 2006/50/EF (EUT L 142 av 30.5.2006, s. 6).

(9) EUT L 277 av 21.10.2005, s. 1. Forordningen endret ved forordning (EF) nr. 1463/2006 (EUT L 277 av 9.10.2006, s. 1).

- det gjelder tiltak for vern av grunnvannet, vil det bli opp til den enkelte medlemsstat å velge sine prioriteringer og prosjekter.
- 10) Bestemmelsene om grunnvannets kjemiske tilstand gjelder ikke for høye, naturlig forekommende nivåer av stoffer eller ioner eller deres indikatorer, som enten finnes i grunnvannsforekomster eller tilknyttede forekomster av overflatevann som følge av særlige hydrogeologiske forhold, som ikke omfattes av definisjonen av forurensning. Videre gjelder de ikke for midlertidige, geografisk begrensede endringer i strømningsretning og kjemisk sammensetning, som ikke betraktes som forstyrrelser.
  - 11) Det bør fastsettes kriterier for identifikasjon av eventuelle vesentlige og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjonen av forurensende stoffer og for definisjon av utgangspunktet for å snu disse tendensene, som tar hensyn til sannsynligheten for skadevirkninger på tilknyttede økosystemer i vann eller avhengige økosystemer på land.
  - 12) Medlemsstatene bør, der det er mulig, bruke statistiske framgangsmåter, forutsatt at de overholder internasjonale standarder og bidrar til at overvåkingsresultatene kan sammenlignes medlemsstatene imellom over lange perioder.
  - 13) I henhold til artikkel 22 nr. 2 tredje strekpunkt i direktiv 2000/60/EF skal rådsdirektiv 80/68/EØF av 17. desember 1979 om vern av grunnvann mot forurensning forårsaket av visse farlige stoffer⁽¹⁾ oppheves med virkning fra 22. desember 2013. Det er nødvendig å sikre kontinuitet i det vern som gis ved direktiv 80/68/EØF når det gjelder tiltak som tar sikte på å forebygge eller begrense både direkte og indirekte tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet.
  - 14) Det er nødvendig å skille mellom farlige stoffer, hvis tilførsel bør forebygges, og andre forurensende stoffer, hvis tilførsel bør begrenses. Vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF, som inneholder en liste over de viktigste forurensende stoffene som er relevante for vannmiljøet, bør brukes til å identifisere farlige og ikke-farlige stoffer som utgjør en eksisterende eller potensiell risiko for forurensning.
  - 15) Tiltak for å forebygge eller begrense tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannsforekomster som brukes til eller er bestemt til oppsamling av drikkevann i framtiden, som omhandlet i artikkel 7 nr. 1 i direktiv 2000/60/EF, bør i henhold til artikkel 7 nr. 2 i nevnte direktiv omfatte slike tiltak som er nødvendige for å sikre at vannet etter den anvendte vannbehandlingsordningen og i samsvar med Fellesskapets regelverk, oppfyller kravene i rådsdirektiv 98/83/EF av 3. november 1998 om drikkevannets kvalitet⁽²⁾. Disse tiltakene kan i samsvar med artikkel 7 nr. 3 i direktiv 2000/60/EF også omfatte at medlemsstatene oppretter vernesoner av en slik størrelse som vedkommende nasjonale organ mener er nødvendig for å verne drikkevannsforsyningen. Slike soner kan dekke hele medlemsstatens territorium.
  - 16) For å sikre ensartet vern av grunnvannet bør medlemsstater som deler grunnvannsforekomster, samordne sin virksomhet når det gjelder overvåking, fastsettelse av terskelverdier og identifikasjon av relevante farlige stoffer.
  - 17) Pålitelige og sammenlignbare metoder for grunnvannsovervåking er et viktig verktøy for å vurdere grunnvannskvaliteten og for å velge de mest hensiktsmessige tiltakene. I artikkel 8 nr. 3 og artikkel 20 i direktiv 2000/60/EF er det fastsatt at det skal vedtas standardiserte metoder for analyser og overvåking av vannets tilstand og om nødvendig retningslinjer for gjennomføringen, herunder overvåking.
  - 18) Medlemsstatene bør under visse omstendigheter ha tillatelse til å gi unntak fra tiltak for å forebygge eller begrense tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannet. Ethvert unntak bør være basert på åpne kriterier og være redegjort for i detalj i forvaltningsplanene for nedbørfelter.
  - 19) Det bør foretas en analyse av følgene for miljøvernivået og for det indre markeds virkemåte av de ulike terskelverdiene for grunnvann som skal fastsettes av medlemsstatene.
  - 20) Det bør gjennomføres forskning for å få bedre kriterier for å sikre kvaliteten på og vernet av grunnvannsøkosystemet. Om nødvendig bør resultatene av forskningen tas i betraktning når dette direktiv gjennomføres eller revideres. Slik forskning samt spredning av kunnskap, erfaring og forskningsresultater må fremmes og finansieres.
  - 21) Det er nødvendig å utarbeide overgangstiltak for tidsrommet mellom gjennomføringsdatoen for dette direktiv og datoen for oppheving av direktiv 80/68/EØF.
  - 22) I direktiv 2000/60/EF er det fastsatt krav om kontroll, herunder krav om forhåndstillatelse til kunstig infiltrasjon for gjenoppbygging eller økning av grunnvannsforekomster, forutsatt at bruken av kilden ikke hindrer gjennomføring av miljømålene fastsatt for kilden eller den infiltrerte eller økte grunnvannsforekomsten.
-
- ⁽¹⁾ EFT L 20 av 26.1.1980, s. 43. Direktivet endret ved direktiv 91/692/EØF (EFT L 377 av 31.12.1991, s. 48).
- ⁽²⁾ EFT L 330 av 5.12.1998, s. 32. Direktivet endret ved forordning (EF) nr. 1882/2003.

23) Direktiv 2000/60/EF inneholder i artikkel 11 nr. 2 og del B i vedlegg VI om tiltaksprogrammet en ikke-uttømmende liste over tilleggstiltak som medlemsstatene kan velge å vedta som del av tiltaksprogrammet, blant annet:

- juridiske virkemidler,
- administrative virkemidler og
- forhandlede avtaler om vern av miljøet.

24) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av dette direktiv, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommisjonen⁽¹⁾.

25) Særlig er det nødvendig å følge framgangsmåten med forskriftskomite med kontroll når det gjelder allmenne tiltak som har som formål å endre ikke-grunnleggende bestemmelser i dette direktiv, blant annet ved å oppheve slike bestemmelser eller ved å utfylle direktivet med nye ikke-grunnleggende bestemmelser —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Formål

1. Ved dette direktiv fastsettes særlige tiltak i henhold til artikkel 17 nr. 1 og 2 i direktiv 2000/60/EF for å forebygge og begrense forurensning av grunnvann. Disse tiltakene omfatter særlig:

- a) kriterier for vurdering av god kjemisk tilstand for grunnvann og
- b) kriterier for å identifisere og snu vesentlige og vedvarende stigende tendenser og for definisjon av utgangspunkter for å snu tendensene.

2. Dette direktiv utfyller også bestemmelsene om forebygging eller begrensnings av tilførselen av forurensende stoffer til grunnvann som allerede finnes i direktiv 2000/60/EF, og tar sikte på å forebygge forringelse av tilstanden i alle grunnvannsforkomster.

Artikkel 2

Definisjoner

I dette direktiv får definisjonene fastsatt i artikkel 2 i direktiv 2000/60/EF anvendelse, og i tillegg menes med:

- 1) «kvalitetsstandard for grunnvann» en miljøkvalitetsstandard uttrykt som den konsentrasjonen av et bestemt forurensende stoff, en gruppe av forurensende stoffer eller en indikator

på forurensning av grunnvannet som ikke bør overskrides av hensyn til vern av menneskers helse og miljøet,

- 2) «terskelverdi» en kvalitetsstandard for grunnvann fastsatt av medlemsstatene i samsvar med artikkel 3,
- 3) «vesentlig og vedvarende stigende tendens» enhver statistisk og miljømessig signifikant økning av konsentrasjonen av et forurensende stoff, en gruppe av forurensende stoffer eller en indikator på forurensning av grunnvannet, der det i henhold til artikkel 5 er fastslått at tendensen må snus,
- 4) «tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet» direkte eller indirekte tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet som følge av menneskers virksomhet,
- 5) «bakgrunnsnivå» konsentrasjonen av et stoff eller verdien av en indikator i en grunnvannsforkomst som tilsvarer ingen eller bare ubetydelige menneskeskapte endringer av uforstyrrede forhold,
- 6) «utgangsnivå» den gjennomsnittlige verdien målt i det minste i løpet av referanseårene 2007 og 2008 på grunnlag av overvåkingsprogrammene gjennomført i henhold til artikkel 8 i direktiv 2000/60/EF eller, dersom stoffene er identifisert etter disse referanseårene, i løpet av den første perioden som det foreligger en representativ periode med overvåkingsdata for.

Artikkel 3

Kriterier for vurdering av grunnvannets kjemiske tilstand

1. Når det gjelder vurderingen av den kjemiske tilstanden til en grunnvannsforkomst eller gruppe av grunnvannsforkomster i henhold til nr. 2.3 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene bruke følgende kriterier:

- a) kvalitetsstandardene for grunnvann nevnt i vedlegg I,
- b) de terskelverdier som medlemsstatene skal fastsette etter framgangsmåten i del A i vedlegg II for forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer og forurensningsindikatorer som det er fastslått bidrar til at grunnvannsforkomster eller grupper av grunnvannsforkomster innenfor en medlemsstats territorium karakteriseres som truet, idet det i det minste tas hensyn til listen i del B i vedlegg II.

Terskelverdiene for god kjemisk tilstand skal være basert på vern av grunnvannsforkomsten i samsvar med del A nr. 1, 2 og 3 i vedlegg II, idet det særlig tas hensyn til forekomstens innvirkning på og innbyrdes forbindelse med tilknyttede forekomster av overflatevann og økosystemer på land og våtområder som er direkte avhengige av grunnvannsforkomsten, og skal blant annet ta hensyn til kunnskap om humantoksikologi og miljøtoksikologi.

⁽¹⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23. Beslutningen endret ved beslutning 2006/512/EF (EUT L 200 av 22.7.2006, s. 11).

2. Terskelverdier kan fastsettes på nasjonalt plan, for et nedbørfeltdistrikt eller for den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger innenfor en medlemsstats territorium, eller for en grunnvannsføremst eller gruppe av grunnvannsføremster.

3. Medlemsstatene skal sikre at fastsettelsen av terskelverdier for grunnvannsføremster som deles av to eller flere medlemsstater, og for grunnvannsføremster over landegrensene samordnes mellom de berørte medlemsstater i samsvar med artikkel 3 nr. 4 i direktiv 2000/60/EF.

4. Dersom en grunnvannsføremst eller gruppe av grunnvannsføremster strekker seg ut over Fellesskapets territorium, skal den eller de berørte medlemsstatene bestrebe seg på å fastsette terskelverdier i samarbeid med den eller de berørte tredjestatene, i samsvar med artikkel 3 nr. 5 i direktiv 2000/60/EF.

5. Medlemsstatene skal fastsette terskelverdier i henhold til nr. 1 bokstav b) for første gang innen 22. desember 2008.

Alle fastsatte terskelverdier skal offentliggjøres i forvaltningsplanene for nedbørfelter som skal framlegges i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, herunder et sammendrag av opplysningene fastsatt i del C i vedlegg II til dette direktiv.

6. Medlemsstatene skal endre listen over terskelverdier hver gang nye opplysninger om forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer eller forurensningsindikatorer tilsier at en terskelverdi bør fastsettes for et nytt stoff, at en eksisterende terskelverdi bør endres, eller at en terskelverdi som tidligere er fjernet fra listen, bør settes inn igjen, for å verne menneskers helse og miljøet.

Terskelverdiene kan fjernes fra listen når en grunnvannsføremst ikke lenger er utsatt for risiko på grunn av de aktuelle forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer eller forurensningsindikatorer.

Det skal meldes fra om enhver slik endring av listen over terskelverdier i forbindelse med den regelmessige gjennomgåelsen av forvaltningsplanene for nedbørfelter.

7. Kommisjonen skal innen 22. desember 2009 offentliggjøre en rapport på grunnlag av opplysningene framlagt av medlemsstatene i samsvar med nr. 5.

Artikkel 4

Framgangsmåte for vurdering av grunnvannets kjemiske tilstand

1. Medlemsstatene skal bruke framgangsmåten beskrevet i nr. 2 for å vurdere en grunnvannsføremsts kjemiske tilstand. Dersom det er hensiktsmessig, kan medlemsstatene ved gjennomføring av denne framgangsmåten gruppere grunnvannsføremster i samsvar med vedlegg V til direktiv 2000/60/EF.

2. En grunnvannsføremst eller gruppe av grunnvannsføremster skal anses å ha en god kjemisk tilstand når

a) den relevante overvåkingen viser at vilkårene fastsatt i tabell 2.3.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF er oppfylt,

b) verdiene for kvalitetsstandardene for grunnvannet nevnt i vedlegg I og de relevante terskelverdiene fastsatt i samsvar med artikkel 3 og vedlegg II ikke overskrides ved noen av overvåkingspunktene i denne grunnvannsføremsten eller gruppen av grunnvannsføremster, eller

c) verdien for en kvalitetsstandard for grunnvann eller en terskelverdi overskrides ved ett eller flere av overvåkingspunktene, men der en hensiktsmessig undersøkelse i samsvar med vedlegg III bekrefter at

i) det på grunnlag av vurderingen omhandlet i nr. 3 i vedlegg III ikke anses at konsentrasjonene av de forurensende stoffene som overskrider kvalitetsstandardene for grunnvann eller terskelverdiene, utgjør en vesentlig miljørisiko, samtidig som det, der det er aktuelt, tas hensyn til størrelsen på grunnvannsføremsten som er berørt,

ii) de øvrige vilkårene for god kjemisk tilstand for grunnvannet som er fastsatt i tabell 2.3.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, er oppfylt i samsvar med nr. 4 i vedlegg III til dette direktiv,

iii) for grunnvannsføremster identifisert i samsvar med artikkel 7 nr. 1 i direktiv 2000/60/EF, er kravene i direktivets artikkel 7 nr. 3 oppfylt, i samsvar med nr. 4 i vedlegg III til dette direktiv,

iv) grunnvannsføremsten eller noen av føremstene i gruppen av grunnvannsføremster ikke er så forurenset at menneskers mulighet til å bruke dem er blitt vesentlig forringet.

3. Valg av overvåkingssteder for grunnvann skal oppfylle kravene i nr. 2.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF og være utformet slik at de gir en sammenhengende og omfattende oversikt over grunnvannets kjemiske tilstand og gir representative overvåkingsdata.

4. Medlemsstatene skal offentliggjøre et sammendrag av vurderingen av grunnvannets kjemiske tilstand i forvaltningsplanene for nedbørfelter i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.

Dette sammendraget, som skal utarbeides for et nedbørfeltdistrikt eller den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger innenfor en medlemsstats territorium, skal også omfatte en forklaring på hvordan overskridelsene av kvalitetsstandardene for grunnvann eller terskelverdiene ved individuelle overvåkingspunkter er tatt i betraktning ved den endelige vurderingen.

5. Dersom en grunnvannsføremst er klassifisert som å ha en god kjemisk tilstand i samsvar med nr. 2 bokstav c), skal medlemsstatene i samsvar med artikkel 11 i direktiv

2000/60/EF treffe de tiltak som måtte være nødvendige for å verne økosystemene i vann og på land og menneskers bruk av grunnvann, avhengig av hvilken del av grunnvannsforekomsten som er representert ved det eller de overvåkingspunktene der kvalitetskravene til grunnvannet eller terskelverdien er overskredet.

Artikkel 5

Identifikasjon av vesentlige og vedvarende stigende tendenser og fastsettelse av utgangspunktene for å snu disse tendensene

1. Medlemsstatene skal identifisere enhver vesentlig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjoner av forurensende stoffer, grupper av forurensende stoffer eller forurensningsindikatorer funnet i grunnvannsforekomster eller grupper av grunnvannsforekomster som anses å være truet, og fastsette utgangspunktene for å snu disse tendensene i samsvar med vedlegg IV.

2. Medlemsstatene skal i samsvar med del B i vedlegg IV snu tendenser som utgjør en vesentlig risiko for å skade kvaliteten på økosystemene i vann og på land, menneskers helse eller faktisk eller mulig rettmessig bruk av vannmiljøet, gjennom tiltaksprogrammet omhandlet i artikkel 11 i direktiv 2000/60/EF, for gradvis å redusere forurensning og forebygge forringelse av grunnvannet.

3. Medlemsstatene skal fastsette utgangspunktet for å snu en tendens som en prosentandel av nivået for kvalitetsstandardene for grunnvann som er fastsatt i vedlegg I, og av terskelverdiene som er fastsatt i henhold til artikkel 3, på grunnlag av den identifiserte tendensen og miljørisikoen som er forbundet med den, i samsvar med del B nr. 1 i vedlegg IV.

4. I forvaltningsplanene for nedbørfelter som skal framlegges i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene sammenfatte

a) hvordan vurderingen av tendenser ved individuelle overvåkingspunkter innenfor en grunnvannsforekomst eller gruppe av grunnvannsforekomster har bidratt til å identifisere, i samsvar med nr. 2.5 i vedlegg V til nevnte direktiv, at det i disse forekomstene er en vesentlig og vedvarende stigende tendens i konsentrasjonen av forurensende stoffer, eller at denne tendensen snus, og

b) begrunnelsen for utgangspunktene definert i henhold til nr. 3.

5. Når det er nødvendig for å vurdere følgene av eksisterende forurensningsvifter i grunnvannsforekomster som kan gjøre det vanskelig å nå målene i artikkel 4 i direktiv 2000/60/EF, og særlig slike vifter som skyldes punktkilder og forurenset jord, skal medlemsstatene gjennomføre ytterligere tendensvurderinger av de identifiserte forurensende stoffene for å kontrollere at disse viftene fra forurensete områder ikke øker, forringer den kjemiske tilstanden til grunnvannsforekomsten eller gruppen av grunnvannsforekomster eller utgjør en fare for menneskers helse og miljøet. Resultatene av disse vurderingene skal sammenfattes i forvaltningsplanene for nedbørfelter som

skal framlegges i samsvar med artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.

Artikkel 6

Tiltak for å forebygge eller begrense tilførsel av forurensende stoffer til grunnvannet

1. For å nå målet om forebygging eller begrensnings av tilførselen av forurensende stoffer til grunnvannet i samsvar med artikkel 4 nr. 1 bokstav b) i) i direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene sikre at tiltaksprogrammet fastsatt i samsvar med artikkel 11 i nevnte direktiv omfatter

a) alle nødvendige tiltak for å forebygge tilførsel til grunnvannet av ethvert farlig stoff, med forbehold for nr. 2 og 3. Medlemsstatene skal ved identifikasjon av disse stoffene særlig ta hensyn til farlige stoffer som tilhører familiene eller gruppene av forurensende stoffer omhandlet i nr. 1-6 i vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF, i tillegg til stoffer som tilhører familiene eller gruppene av forurensende stoffer omhandlet i nr. 7-9 i nevnte vedlegg, når disse anses som farlige,

b) for forurensende stoffer nevnt i vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF som ikke anses som farlige, og ethvert annet ikke-farlig forurensende stoff som ikke er nevnt i nevnte vedlegg, men som medlemsstatene mener utgjør en eksisterende eller potensiell forurensningsfare, alle nødvendige tiltak for å begrense tilførselen til grunnvannet, for å sikre at slik tilførsel ikke medfører forringelse eller vesentlig og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjonene av forurensende stoffer i grunnvannet. Slike tiltak skal minst ta hensyn til fastsatt beste praksis, herunder beste miljøpraksis og beste tilgjengelige teknologi angitt i relevant fellesskapsregelverk.

Med henblikk på fastsettelse av tiltak nevnt i bokstav a) og b) kan medlemsstatene som et første skritt identifisere under hvilke omstendigheter de forurensende stoffene nevnt i vedlegg VIII til direktiv 2000/60/EF, særlig vesentlige metaller og metallforbindelser som nevnt i nr. 7 i nevnte vedlegg, skal betraktes som farlige eller ikke-farlige.

2. Tilførsel av forurensende stoffer fra diffuse forurensningskilder som har innvirkning på grunnvannets kjemiske tilstand, skal tas hensyn til når det er teknisk mulig.

3. Uten at det berører eventuelle strengere krav i annet fellesskapsregelverk, kan medlemsstatene unnta tilførsel av forurensende stoffer fra tiltakene i nr. 1 som

a) er resultatet av direkte utslipp som er tillatt i samsvar med artikkel 11 nr. 3 bokstav j) i direktiv 2000/60/EF,

b) av vedkommende myndigheter anses for å forekomme i så liten mengde og så lav konsentrasjon at det verken nå eller i framtiden er noen fare for forringelse av kvaliteten på det

mottakende grunnvannet,

- c) skyldes en ulykke eller ekstraordinære omstendigheter av naturlig art som ikke med rimelighet kunne ha vært forutsett, unngått eller begrenset,
- d) er resultatet av kunstig infiltrasjon for gjenoppbygging eller økning av grunnvannsforekomster, som er tillatt i henhold til artikkel 11 nr. 3 bokstav f) i direktiv 2000/60/EF,
- e) vedkommende myndigheter anser at det ikke er teknisk mulig å unngå eller begrense uten å iverksette
- i) tiltak som vil øke faren for menneskers helse og kvaliteten på miljøet som helhet, eller
- ii) uforholdsmessig kostbare tiltak for å fjerne forurensende stoffer fra eller på annen måte kontrollere deres filtrering i forurenset grunn eller undergrunn, eller
- f) er resultatet av inngrep i overflatevann med sikte på blant annet å redusere følgene av flom og tørke og for å forvalte farvann og vannveier, herunder på internasjonalt plan. Slik virksomhet, herunder fjerning, mudring, flytting og deponering av sedimenter i overflatevann, skal gjennomføres i samsvar med generelle bindende regler og eventuelt med tillatelser og godkjenninger utstedt på grunnlag av slike regler som medlemsstatene har utarbeidet for dette formål, forutsatt at slik tilførsel ikke er til hinder for at de miljømålene som er fastsatt for de berørte vannforekomstene i samsvar med artikkel 4 nr. 1 bokstav b) i direktiv 2000/60/EF, nås.

Unntakene fastsatt i bokstav a)-f) kan anvendes bare når medlemsstatenes vedkommende myndigheter har slått fast at det utføres effektiv overvåking av de berørte grunnvannsforekomstene i samsvar med nr. 2.4.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, eller annen hensiktsmessig overvåking.

4. Medlemsstatenes vedkommende myndigheter skal føre en oversikt over unntakene nevnt i nr. 3 for å kunne melde dem til Kommissjonen på anmodning.

Artikkel 7

Overgangsordninger

I tidsrommet mellom 16. januar 2009 og 22. desember 2013 skal det ved en eventuell ny framgangsmåte for godkjenning i henhold til artikkel 4 og 5 i direktiv 80/68/EØS tas hensyn til kravene fastsatt i artikkel 3, 4 og 5 i dette direktiv.

Artikkel 8

Tekniske tilpasninger

1. Del A og C i vedlegg II samt vedlegg III og IV kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2 for å ta hensyn til den vitenskapelige

og tekniske utvikling, samtidig som det tas hensyn til perioden for vurdering og ajourføring av forvaltningsplanene for nedbørfelter, som omhandlet i artikkel 13 nr. 7 i direktiv 2000/60/EF.

2. Del B i vedlegg II kan endres etter framgangsmåten med forskriftskomiteé med kontroll nevnt i artikkel 9 nr. 2 for å legge til nye forurensende stoffer eller indikatorer.

Artikkel 9

Komiteéframgangsmåte

1. Kommissjonen skal bistås av en komité.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 5a nr. 1-4 og artikkel 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Artikkel 10

Gjennomgåelse

Med forbehold for artikkel 8 skal Kommissjonen gjennomgå vedlegg I og II til dette direktiv senest 16. januar 2013, og deretter hvert sjette år. På grunnlag av gjennomgåelsen skal den eventuelt framlegge forslag til regelverk etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251, for å endre vedlegg I og/eller II. Kommissjonen skal ved sin gjennomgåelse og utarbeiding av eventuelle forslag ta hensyn til alle relevante opplysninger, som kan omfatte resultatene av de overvåkingsprogrammene som er gjennomført i henhold til artikkel 8 i direktiv 2000/60/EF, av Fellesskapets forskningsprogrammer og/eller anbefalinger fra Vitenskapskomiteen for helse- og miljørisiko, medlemsstatene, Europaparlamentet, Det europeiske miljøvernbyrå, europeiske næringslivsorganisasjoner og europeiske miljøorganisasjoner.

Artikkel 11

Vurdering

Når det gjelder grunnvann, skal kommisjonsrapporten omhandlet i artikkel 18 nr. 1 i direktiv 2000/60/EF inneholde en vurdering av dette direktivs virkemåte i forhold til annet relevant miljøregelverk, herunder samsvar med dette.

Artikkel 12

Gjennomføring

Medlemsstatene skal innen 16. januar 2009 sette i kraft de lover og forskrifter som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

Når disse bestemmelsene vedtas av medlemsstatene, skal de inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

Artikkel 13

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den 20. dag etter at det er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Artikkel 14

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Strasbourg, 12. desember 2006.

For Europaparlamentet

J. BORRELL FONTELLES

President

For Rådet

M. PEKKARINEN

Formann

VEDLEGG I

KVALITETSSTANDARDE FOR GRUNNVANN

1. Ved vurdering av grunnvannets kjemiske tilstand i henhold til artikkel 4 skal følgende kvalitetsstandarder for grunnvann være de kvalitetsstandarder som er omhandlet i tabell 2.3.2 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF, og som er fastsatt i samsvar med artikkel 17 i nevnte direktiv.

Forurensende stoff	Kvalitetsstandard
Nitrater	50 mg/l
Aktive stoffer i plantevernmidler, herunder deres relevante metabolitter, nedbrytings- og reaksjonsprodukter ⁽¹⁾	0,1 µg/l 0,5 µg/l (i alt) ⁽²⁾

⁽¹⁾ Med «plantevernmidler» menes plantefarmasøytiske produkter og biocidprodukter som fastsatt i henholdsvis artikkel 2 i direktiv 91/414/EØF og artikkel 2 i direktiv 98/8/EF.

⁽²⁾ Med «i alt» menes summen av alle individuelle plantevernmidler som påvises og kvantifiseres i forbindelse med framgangsmåten for overvåking, herunder deres relevante metabolitter, nedbrytings- og reaksjonsprodukter.

2. Resultatene av anvendelsen av kvalitetsstandardene for plantevernmidler slik det er angitt i dette direktiv, skal være med forbehold for resultatene av framgangsmåtene for risikovurdering i henhold til direktiv 91/414/EØF eller direktiv 98/8/EF.
3. Dersom det for en gitt grunnvannsføremst anses at kvalitetsstandardene for grunnvann vil innebære at miljømålene angitt i artikkel 4 i direktiv 2000/60/EF for tilknyttede forekomster av overflatevann ikke nås, eller vil medføre en vesentlig forringelse av slike forekomsters økologiske eller kjemiske kvalitet eller betydelig skade på økosystemer på land som er direkte avhengige av denne grunnvannsføremsten, skal det fastsettes strengere terskelverdier i samsvar med dette direktivs artikkel 3 og vedlegg II. De nødvendige programmer og tiltak i forbindelse med en slik terskelverdi vil også gjelde for virksomhet som faller inn under virkeområdet for direktiv 91/676/EØF.

*VEDLEGG II***TERSKELVERDIER FOR FORURENSENDE STOFFER I GRUNNVANN OG FORURENSNINGSINDIKATORER***Del A***Retningslinjer for medlemsstatenes fastsettelse av terskelverdier i henhold til artikkel 3**

Medlemsstatene skal fastsette terskelverdier for alle forurensende stoffer og forurensningsindikatorer som i henhold til de analysene som er gjennomført i henhold til artikkel 5 i direktiv 2000/60/EF, karakteriserer grunnvannsføremster eller grupper av grunnvannsføremster som utsatt for ikke å oppnå god kjemisk tilstand.

Terskelverdiene skal fastsettes på en slik måte at dersom overvåkingsresultatene ved et representativt overvåkingspunkt overskrider terskelverdiene, vil dette tyde på en risiko for at ett eller flere vilkår for god kjemisk tilstand i grunnvannet som omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) ii), iii) og iv) ikke er oppfylt.

Ved fastsettelse av terskelverdiene skal medlemsstatene ta hensyn til følgende retningslinjer:

- 1) Fastsettelsen av terskelverdier bør være basert på
  - a) omfanget av vekselvirkninger mellom grunnvann og tilknyttede økosystemer i vann og avhengige økosystemer på land,
  - b) forstyrrelse av faktisk eller potensiell rettmessig bruk av grunnvannet eller grunnvannets funksjoner,
  - c) alle forurensende stoffer som fører til at grunnvannsføremster karakteriseres som truet, idet det tas hensyn til minstelisten i del B,
  - d) hydrogeologiske egenskaper, herunder opplysninger om bakgrunnsnivåer og vannbalanse.
- 2) Ved fastsettelse av terskelverdier bør det også tas hensyn til de forurensende stoffenes opprinnelse, deres mulige naturlige forekomst, deres toksikologi og spredningstendens, persistens og bioakkumuleringspotensial.
- 3) Når forhøyede bakgrunnsnivåer av stoffer eller ioner eller deres indikatorer forekommer av naturlige hydrogeologiske årsaker, skal disse bakgrunnsnivåene i den aktuelle grunnvannsføremsten tas hensyn til når terskelverdiene fastsettes.
- 4) Fastsettelsen av terskelverdier bør understøttes av en kontrollordning for de opplysningene som samles inn på grunnlag av en vurdering av datakvalitet, analytiske betraktninger og bakgrunnsnivåer for stoffer som kan forekomme naturlig eller som følge av menneskers virksomhet.

*Del B***Minstelite over forurensende stoffer og deres indikatorer som medlemsstatene skal ta i betraktning ved fastsettelse av terskelverdier i henhold til artikkel 3**

1. Stoffer, ioner eller indikatorer som kan forekomme både naturlig og/eller som følge av menneskers virksomhet

Arsen

Kadmium

Bly

Kvikksølv

Ammonium

Klorid

Sulfat

2. Menneskeskapte syntetiske stoffer

Trikloretylen

Tetrakloreten

3. Parametere som tyder på inntrenging av salt eller andre stoffer⁽¹⁾

Konduktivitet

*Del C***Opplysninger som medlemsstatene skal framlegge om forurensende stoffer og deres indikatorer som det er fastsatt terskelverdier for**

I forvaltningsplanene for nedbørfelter som skal framlegges i henhold til artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, skal medlemsstatene sammenfatte hvordan framgangsmåten fastsatt i del A i dette vedlegg er fulgt.

Særlig skal medlemsstatene om mulig sende inn

- a) opplysninger om antallet grunnvannsforkomster eller grupper av grunnvannsforkomster som er karakterisert som truet, og om de forurensende stoffene og indikatorene på forurensning som bidrar til denne klassifikasjonen, herunder de konsentrasjoner/verdier som er observert,
- b) opplysninger om hver av grunnvannsforkomstene som er karakterisert som truet, særlig forekomstenes størrelse, forholdet mellom grunnvannsforkomstene og tilknyttet overflatevann og direkte avhengige økosystemer på land, og når det gjelder naturlig forekommende stoffer, de naturlige bakgrunnsnivåene i grunnvannsforkomstene,
- c) terskelverdiene, enten de får anvendelse på nasjonalt plan, for et nedbørfeltdistrikt eller den del av et internasjonalt nedbørfeltdistrikt som ligger innenfor en medlemsstats territorium, eller for en grunnvannsforkomst eller gruppe av grunnvannsforkomster,
- d) forholdet mellom terskelverdiene og
  - i) når det gjelder naturlig forekommende stoffer, observerte bakgrunnsnivåer,
  - ii) miljøkvalitetsmålene og andre standarder for vern av vann på nasjonalt plan, felleskapsplan eller internasjonalt plan,
  - iii) alle relevante opplysninger om de forurensende stoffenes toksikologi, økotoksikologi, persistens, bioakkumuleringspotensial og spredningstendens.

⁽¹⁾ Når det gjelder saltkonsentrasjoner som stammer fra menneskers virksomhet, kan medlemsstatene velge å fastsette terskelverdier enten for sulfat og klorid eller for konduktivitet.

VEDLEGG III

VURDERING AV GRUNNVANNETS KJEMISKE TILSTAND

1. Framgangsmåten for fastsettelse av kjemisk tilstand i en grunnvannsføremst eller gruppe av grunnvannsføremster skal gjennomføres for alle grunnvannsføremster som er karakterisert som truet, og for hvert av de forurensende stoffene som bidrar til at grunnvannsføremsten eller gruppen av grunnvannsføremster er karakterisert som truet.
2. I forbindelse med undersøkelsene omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) skal medlemsstatene ta hensyn til
  - a) opplysningene som er innsamlet som del av den analysen som skal gjennomføres i samsvar med artikkel 5 i direktiv 2000/60/EF og nr. 2.1, 2.2 og 2.3 i direktivets vedlegg II,
  - b) resultatene fra overvåkingsnett for grunnvann innhentet i samsvar med nr. 2.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF og
  - c) alle andre relevante opplysninger, herunder en sammenligning mellom årlige aritmetiske middelverdier av konsentrasjonen av de aktuelle forurensende stoffene ved et overvåkingspunkt og de kvalitetsstandardene for grunnvann som er fastsatt i vedlegg I, og de terskelverdiene som er fastsatt av medlemsstatene i samsvar med artikkel 3 og vedlegg II.
3. For å undersøke om vilkårene for god kjemisk tilstand i grunnvann omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) i) og iv) oppfylles, skal medlemsstatene, der det er aktuelt og nødvendig og på grunnlag av en hensiktsmessig sammenstilling av overvåkingsresultatene, eventuelt med utgangspunkt i beregnede konsentrasjoner basert på en modell av grunnvannsføremsten eller gruppen av grunnvannsføremster, beregne i hvilken grad grunnvannsføremsten har en årlig aritmetisk middelverdi av konsentrasjonen av et forurensende stoff som ligger over kvalitetsstandard for grunnvannet eller over en terskelverdi.
4. For å undersøke om vilkårene for god kjemisk tilstand for grunnvann omhandlet i artikkel 4 nr. 2 bokstav c) ii) og iii) oppfylles, skal medlemsstatene, der det er relevant og nødvendig og på grunnlag av relevante overvåkingsresultater og en hensiktsmessig modell av grunnvannsføremsten, vurdere
  - a) virkningen av forurensende stoffer i grunnvannsføremsten,
  - b) mengdene og konsentrasjonene av de forurensende stoffene som er eller sannsynligvis vil bli overført fra grunnvannsføremsten til tilknyttet overflatevann eller direkte avhengige økosystemer på land,
  - c) sannsynlig virkning av de mengdene og konsentrasjonene av forurensende stoffer som overføres til tilknyttet overflatevann og direkte avhengige økosystemer på land,
  - d) omfanget av inntrengingen av salt eller andre stoffer i grunnvannsføremsten og
  - e) risikoen som forurensende stoffer i grunnvannsføremsten utgjør for kvaliteten på vannet som samles opp eller skal samles opp av grunnvannsføremsten og brukes som drikkevann.
5. Medlemsstatene skal presentere den kjemiske tilstanden til en grunnvannsføremst eller gruppe av grunnvannsføremster på kart i samsvar med nr. 2.4.5 og 2.5 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF. Medlemsstatene skal dessuten, der det er relevant og mulig, angi på disse kartene alle overvåkingspunkter der kvalitetsstandardene for grunnvann og/eller terskelverdiene er overskredet.

*VEDLEGG IV***Å IDENTIFISERE OG SNU VESENTLIGE OG VEDVARENDE STIGENDE TENDENSER***Del A***Å identifisere vesentlige og vedvarende stigende tendenser**

Medlemsstatene skal identifisere vesentlige og vedvarende stigende tendenser i alle grunnvannsføremster eller grupper av grunnvannsføremster som er karakterisert som truet i samsvar med vedlegg II til direktiv 2000/60/EF, idet det tas hensyn til følgende krav:

- 1) I samsvar med nr. 2.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF skal overvåkingsprogrammet utformes med sikte på å påvise vesentlige og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjoner av forurensende stoffer i henhold til artikkel 3 i dette direktiv.
- 2) Framgangsmåten for å identifisere vesentlige og vedvarende stigende tendenser skal baseres på følgende elementer:
  - a) Det skal velges overvåkingshyppighet og overvåkingssteder som på en tilfredsstillende måte
    - i) gir de opplysningene som er nødvendige for å sikre, med tilstrekkelig grad av pålitelighet og nøyaktighet, at slike stigende tendenser kan skilles fra naturlig variasjon,
    - ii) gjør det mulig å identifisere slike stigende tendenser i god nok tid til at tiltak kan gjennomføres for å forebygge eller i det minste redusere, i den grad det er praktisk mulig, miljømessig vesentlig forringelse av kvaliteten på grunnvannet. Denne identifikasjonen skal om mulig utføres for første gang i 2009, og skal ta hensyn til eksisterende opplysninger i forbindelse med rapporten om identifikasjon av tendenser som ledd i den første forvaltningsplanen for nedbørfelter omhandlet i artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF, og deretter minst hvert sjette år,
    - iii) tar hensyn til de fysiske og kjemiske tidsbestemte egenskapene til en grunnvannsføremst, herunder grunnvannets strømningsforhold og gjenoppbygging av grunnvann og hvor lang tid filtrering gjennom jord eller undergrunn tar.
  - b) De anvendte metodene for overvåking og analyse skal være i samsvar med internasjonale kvalitetskontrollprinsipper, herunder, om relevant, CEN eller nasjonale standardiserte metoder, for å sikre tilsvarende vitenskapelig kvalitet og sammenlignbarhet med hensyn til de opplysningene som framlegges.
  - c) Vurderingen skal baseres på en statistisk metode, f.eks. regresjonsanalyse, for analyse av tendenser i tidsserier for de enkelte overvåkingspunkter.
  - d) For å unngå skjevheter i identifikasjonen av tendenser skal alle målinger under kvantifiseringsgrensen fastsettes til halvparten av verdien av den høyeste kvantifiseringsgrensen som forekommer i tidsserien, unntatt når det gjelder samlet innhold av plantevernmidler.
- 3) Ved identifikasjon av vesentlige og vedvarende stigende tendenser i konsentrasjonen av stoffer som forekommer både naturlig og som følge av menneskers virksomhet, skal det tas hensyn til utgangsnivåer og, dersom slike opplysninger er tilgjengelige, opplysninger som er innsamlet før overvåkingsprogrammet startet, for å kunne rapportere om identifikasjonen av tendenser i forbindelse med den første forvaltningsplanen for nedbørfelter som omhandlet i artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.

*Del B***Utgangspunkter for å snu tendenser**

Medlemsstatene skal snu identifiserte vesentlige og vedvarende stigende tendenser i samsvar med artikkel 5, idet det tas hensyn til følgende krav:

- 1) Utgangspunktet for gjennomføring av tiltak med sikte på å snu vesentlige og vedvarende stigende tendenser skal være når konsentrasjonen av det forurensende stoffet når 75 % av parameterverdiene i kvalitetsstandarden for grunnvann fastsatt i vedlegg I og av terskelverdiene fastsatt i henhold til artikkel 3, med mindre
  - a) det kreves et tidligere utgangspunkt for at tiltakene med sikte på å snu tendensen skal kunne forebygge en eventuell miljømessig forringelse av grunnvannskvaliteten på en mest mulig kostnadseffektiv måte, eller i det minste begrense den i størst mulig grad,

- b) et annet utgangspunkt er berettiget når det på grunnlag av påvisningsgrensen ikke er mulig å fastslå en tendens tilsvarende 75 % av parameterverdiene, eller
- c) tendensens stigningstakt og muligheten for å snu den er slik at et senere utgangspunkt for tiltak med sikte på å snu tendensen fortsatt vil gjøre det mulig å treffe tiltak som på en mest mulig kostnadseffektiv måte forebygger, eller i det minste i størst mulig grad begrenser, enhver miljømessig forringelse av grunnvannskvaliteten. Et slikt senere utgangspunkt kan ikke føre til forsinkelser når det gjelder å overholde fristen for å nå miljømålene.

For virksomhet som omfattes av direktiv 91/676/EØF, skal utgangspunktet for gjennomføring av tiltak med sikte på å snu vesentlige og vedvarende stigende tendenser fastsettes i samsvar med nevnte direktiv og direktiv 2000/60/EF og særlig overholde miljømålene for vern av vann som fastsatt i artikkel 4 i direktiv 2000/60/EF.

- 2) Når et utgangspunkt er fastsatt for en grunnvannsføremkomst som er karakterisert som truet i samsvar med nr. 2.4.4 i vedlegg V til direktiv 2000/60/EF og nr. 1 ovenfor, skal det ikke endres i løpet av seksårsperioden for forvaltningsplanen for nedbørfelter i henhold til artikkel 13 i direktiv 2000/60/EF.
  - 3) Snudde tendenser skal påvises på grunnlag av relevante overvåkingsbestemmelser i del A nr. 2.
-